



سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست نسخ خطی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

ج ۲۳، ۲۲

از شماره ۹۳ تا ۶۴۰

تألیف مریم تفضلی شادپور

با نظارت

معاونت کتابخانه ملی

اداره کل کتاب های خطی و نادر

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۹۶

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	:	کتابخانه ملی ایران
عنوان و نام پدیدآور	:	فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران/ فراهم آورنده عبدالله انوار... (و دیگران).
مشخصات نشر	:	تهران: کتابخانه ملی ایران، ۱۳۶۵ -
مشخصات ظاهری	:	ج
شابک	:	دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۰۴۷-۰۰ جلد ۲/۲: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۴۹۰-۴
یادداشت	:	ص.ع. به انگلیسی: A catalogue of the manuscripts in the National Library of Iran. national library of Iran
یادداشت	:	جلدهایی از کتاب حاضر تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» و «فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» نیز منتشر شده است.
یادداشت	:	چاپ اول جلد نخست از کتاب حاضر در سال ۱۳۴۳ تحت عنوان «فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی» توسط وزارت فرهنگ و هنر منتشر شده است.
یادداشت	:	کتابخانه ملی ایران از سال ۱۳۶۹ به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و از سال ۱۳۸۱ به سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافته است.
یادداشت	:	ج ۲/۲ (چاپ اول: ۱۳۹۶) (فیا)
مندرجات	:	ج ۲/۲: از شماره ۶۲۹۳ تا ۶۴۴۰ / تألیف مریم تفضلی شادپور
موضوع	:	جدهای خطی فارسی - فهرست‌ها
موضوع	:	نسخ خطی عربی - فهرست‌ها
موضوع	:	نسخه‌های ملی - ایران - تهران - فهرست‌ها
شناسه افزوده	:	از، عبدالله، ۱۳ - ، گردآورنده
شناسه افزوده	:	کتابخانه ملی ایران
شناسه افزوده	:	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	:	۶۶۲۱ / ۱۲ ۲۱۳۶۵ ک
رده بندی دیویی	:	۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۵-۱۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۴۶-۴۹۰-۴



سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فهرست نسخ خطی سازمان اسناد کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۲/۲

تألیف: مریم تفضلی شادپور

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه / چاپ اول ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مهدی ادیبی

ناظر فنی: پرویز بختیاری

صفحه آرای: پروین دالوند

بها: ۴۲۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)، بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

تلفن فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۱۵ دورنگار: ۸۱۶۲۳۳۰۱

وب گاه: www.nlai.ir پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

سخن نخست

به نام آن که جان را فکرت آموخت

الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب و لم يجعل له عوجا

نسخه‌های خطی آینه تمام‌نمای پیشینه فرهنگی یک ملت است. دست‌نوشته‌های برجای مانده از پیشینیان ایران اسلامی خود دلیل محکمی بر برخورداری این مرز و بوم زرخیز از هویت درخشان و غنی فرهنگی است. بزرگانی چون: فارابی، ابن سینا، خوارزمی، خیام، ابوریحان بیرونی، رازی و صدها اندیشمند دیگر ایرانی که چون ستارگانی در آسمان دانش بشری می‌درخشیدند و از افتخارات جامعه ما به شمار می‌آیند. نادره‌هایی که گنجینه‌های ستبری از معارف بشری را، در دست‌نوشته‌های خود برای همگان به یادگار گذاشتند. اما بدیهی است که نخستین گام در مسیر بهره‌برداری از این ذخایر گرانبها شناسایی آنها در قالب فهرست‌های نسخ خطی است.

فهرست‌نویس نسخ خطی در ایران از سال ۱۳۰۵ش، گام در مسیر تدوین فهرست‌ها گذارده‌اند. هر فهرست‌نویس با تکیه بر تجربه و دانش خود در زمینه نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی، به تدوین فهرست خود پرداخته است. به همین دلیل چگونگی و شیوه تدوین در این فهرست‌ها یکسان نیست.

کتابخانه ملی در مقام کتابخانه ادری، مجموعه نخستین کتابخانه‌هایی بود که اقدام به انتشار فهرست مدون و استاندارد از مجموعه دست‌نویس خود کرد. این اقدام ارزشمند با رهنمودهای زنده یاران ایرج افشار، مجتبی مینوی، محمد معین و همت دکتر مهدی محقق آغاز شد و با پشتکار عالمانه استاد سید عبدالله اتوار در نگارش نخستین فهرست نسخ خطی، لباس نشر پوشید و با تلاش دیگر فهرست‌نگاران ادامه یافت.

با بازنگری شیوه‌های پیشین و با رویکرد جدی به شناسایی نه‌تنها منابع اطلاعات و فهرست‌نگاری، کاربرگه جدیدی طراحی شد و فهرست نسخه‌های این کتابخانه از جلد پانزده به بعد بر اساس آن تدوین گردید که به طور طبیعی با شیوه معمول تفاوت داشت. از این رو با نگاه انتقادی شماری از فهرست‌نگاران روبرو شد.

امید است با استفاده از نظرات و انتقادات مفید و سازنده استادان و با همفکری و تبادل نظر متخصصان حوزه‌های فهرست‌نویسی و اطلاع‌رسانی بتوان در یافتن شیوه علمی در فهرست‌نویسی نسخه‌های خطی گام‌های مؤثرتری برداشت.

و الحمد لله الذی ارسل الینا رسولا حامل کتاب و کتابه ام الکتاب و السلام علی من اتبع سبيله و کتابه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

اداره کل کتاب‌های خطی و نادر

سرآغاز

دفتر پیش رو، بخش دوم جلد بیست و سوم فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی است. همان‌طور که در مقدمه بخش اول اشاره شد، این جلد به دلیل حجم مطالب، در دو مجلد مستقل ۱ و ۲ چاپ می‌شود.

خدواند بزرگ را سپاسگزارم انتشار جلد ۲۳/۲ در پی بخش نخست تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود. در فهرست پیش رو، شماره‌های ۶۲۹۳ تا ۶۴۴۰ را معرفی و گزارش کرده‌ام. روش نگارش و تدوین این بخش همانند بخش اول است. مخاطب گرانقدر را به مقدمه جلد نخست ارجاع می‌دهم.

در پایان با دگر از دست‌اندرکاران و متولیان چاپ فهرست‌های کتابخانه ملی، یاد شده در مقدمه بخش اول، صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم.

مریم تفضلی شادپور